

**UCHWAŁA PROGRAMOWA
XVIII WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
REGIONU WIELKOPOLSKA**

Powstały w okresie totalitarnego zniewolenia i od 1980 roku obecny w życiu narodu polskiego NSZZ „Solidarność” przyczynił się do obalenia systemu komunistycznego, odzyskania niepodległości Polski, przywrócenia wolności i demokracji, ustanowienia struktur samorządnej Rzeczypospolitej, wprowadzenia gospodarki rynkowej, a także zainicjował trwający do dziś proces wydobywania ojczyzny z cywilizacyjnej i mentalnej zapaści będącej skutkiem obcej dominacji nad Polską w XX wieku. Związek zawsze bronił i bronić będzie tych zdobyczy oraz wspierać będzie wszelkie działania i procesy, które je wzmacniają, strzegąc ich i interpretując poprzez wartości obecne w etyce chrześcijańskiej i postępując zgodnie z zasadami katolickiej nauki społecznej Kościoła.

Dziś w wolnej Polsce NSZZ „Solidarność” nadal realizuje swoje ustawowe i statutowe zadania w zakresie obrony interesów pracowniczych oraz zaspokajania potrzeb materialnych, społecznych, kulturalnych i duchowych ludzi pracy. Nasze działania prowadzimy w duchu poszanowania godności i wolności osoby ludzkiej, stosując jako podstawowe narzędzie rozwiązywania i zapobiegania konfliktom zasadę dialogu społecznego. My członkowie NSZZ „Solidarność” kierujemy się we wzajemnych relacjach zasadą solidarności, zarówno w stosunku do innych osób, jak również zasadę tę konsekwentnie stosujemy w relacjach dotyczących grup społecznych. Jednocześnie oczekujemy takiej samej postawy od wszystkich podmiotów, z którymi nasz Związek prowadzi dialog, wymagając od nich przestrzegania prawa oraz poszanowania niezależności i samorządności naszego Związku.

W oparciu o zasadę solidarności Związek wspiera i wspierać będzie nie tylko inicjatywy dotyczące pomocy i wzajemnego wsparcia wynikające z problemów pracy ludzkiej, lecz także i te inicjatywy, które zasadę solidarności stosować będą w innych dziedzinach życia społecznego.

W oparciu o powyższą deklarację Związek nasz wymaga od pracodawców i ich przedstawicieli bezwzględnego przestrzegania prawa pracy, w tym w szczególności podstawowego prawa do godziwej i terminowej zapłaty za wykonaną pracę oraz bezwzględnego przestrzegania postanowień prawa pracy w szczególności ustawy o związkach zawodowych.

Także od przedstawicieli władz centralnych, regionalnych i samorządowych Związek oczekuje woli prowadzenia dialogu, którego celem jest w przede wszystkim rozpoznawanie, rozwiązywanie i zapobieganie konfliktom społecznym. Nasze podstawowe oczekiwania wobec władz to stworzenie warunków do stałego rozwoju gospodarczego i wynikającego zeń pełnego zatrudnienia, przestrzeganie zasad sprawiedliwości społecznej,

skuteczne egzekwowanie równości wszystkich podmiotów wobec prawa, zapewnienie skutecznego i szybkiego funkcjonowania władzy sądowniczej, zapewnienie opieki zdrowotnej na odpowiednim poziomie, zapewnienie powszechnego dostępu do nauki, oświaty i dóbr kultury.

Realizacja programu Związku przebiega na kilku płaszczyznach i obszarach jego działalności. Skuteczne rozwiązywanie problemów pracowniczych wymaga od nas sprecyzowania zadań i metod działania oraz odpowiedniej koordynacji aktywności związkowej. W tym celu wyodrębniamy w pierwszym rzędzie płaszczyznę działań w skali ogólnopolskiej, działania te wspomagane będą przez nasz Region. Druga wyodrębniona płaszczyzna to działania prowadzone w skali regionalnej, solidarnie realizowane przez Zarząd Regionu Wielkopolska, zakładowe i międzyzakładowe organizacje związkowe oraz wszystkich członków NSZZ „Solidarność”. Trzecia płaszczyzna dotyczy spraw wewnątrzwiązkowych. Czwarta płaszczyzna obejmuje sferę relacji: pracodawca – zakładowa (międzyzakładowa) organizacja związkowa.

Na wyodrębnionych płaszczyznach definiujemy ważne dla nas obszary działalności związkowej, są to:

I. Sprawy pracownicze

Podmiotowość i godność człowieka realizuje się poprzez wiele rodzajów działalności ludzkiej, a w sposób szczególny poprzez pracę. Brak pracy, a także zjawiska patologiczne związane z jej wykonywaniem, niosą zagrożenia dla naszej godności i podmiotowości. Dostrzegamy w tym obszarze wiele nieprawidłowości i negatywnych zjawisk. Jesteśmy zdeterminowani by im się przeciwstawić w następujący sposób:

1. Podjęcie działań zmierzających do ograniczenia zjawiska tzw. samozatrudnienia.
2. Dążenie do likwidacji patologii w zatrudnianiu czasowym przez agencje pracy tymczasowej.
3. Zwiększenie uprawnień związków zawodowych w małych firmach celem skutecznej obrony praw pracowniczych.
4. Rejestrowanie i przeciwdziałanie zjawisku mobbingu w miejscu pracy.
5. Podjęcie akcji szerokiego nagłaśniania i konsekwentnego dążenia do wprowadzenia w życie zasady proporcjonalności wzrostu wynagrodzeń do wzrostu wydajności pracy i zysków firmy, jako elementarnej realizacji postulatu sprawiedliwości społecznej.
6. Przeciwdziałanie bezrobociu i jego skutkom poprzez:
 - rozpoznawanie i wspieranie tych dziedzin gospodarki i tych zakładów pracy, które tworzą nowe miejsca pracy,
 - podejmowanie możliwych działań zapobiegających upadkowi zagrożonych firm i innych likwidowanych zakładów pracy,

- wspieranie kształcenia pracowników celem stworzenia możliwości ich szybkiego dostosowania się do rynku pracy,
- kształtowanie postawy solidarności z osobami bezrobotnymi, wspieranie ich wysiłków zmierzających do wyjścia ze stanu bezrobocia w tym udzielanie pomocy w łagodzeniu jego najdotkliwszych skutków.

II. Sprawy socjalne

Sfera spraw socjalnych jest ściśle związana z poziomem i jakością życia pracownika oraz jego rodziny. Opowiadając się za realizacją prorodzinnej polityki państwa, dajemy tym samym wyraz naszemu przekonaniu, iż rodzina jest podstawą rozwoju społeczeństwa i narodu. Odpowiednia polityka gospodarcza i podatkowa państwa może skutecznie ograniczyć nabrzmiały dziś problem emigracji zarobkowej, skutkującej bardzo często osłabieniem więzi rodzinnych. Nasze działania w tym zakresie skoncentrujemy na następujących zagadnieniach.

1. Stanowcze domaganie się ratyfikacji przez władze Polski zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej oraz przyjęcia Karty Praw Podstawowych w celu osiągnięcia w tym zakresie europejskich standardów socjalnych.
2. Popieranie prorodzinnej polityki państwa i jednostek samorządu terytorialnego.
3. Współdziałanie komisji zakładowych i Zarządu Regionu w kontrolowaniu prawidłowego stosowania postanowień ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

III. Sprawy gospodarcze

Gospodarka rynkowa wprowadzona w Polsce dzięki upadkowi komunizmu oraz determinacji także naszego Związku, nie może funkcjonować bez jasno sprecyzowanych reguł, które gwarantują sprawiedliwy podział dóbr i usług koniecznych dla harmonijnego rozwoju nie tylko gospodarki, ale również społeczeństwa. Gospodarka rynkowa nie może więc służyć samej sobie lub jedynie uprzywilejowanym grupom społecznym. Związek nasz opowiada się za społeczną gospodarką rynkową, która w równym stopniu służy nam pracownikom i naszym rodzinom, jak i pracodawcom i państwu. Widzimy następujące zadania zmierzające do uzdrowienia niektórych elementów związanych z funkcjonowaniem gospodarki rynkowej.

1. W firmach przeznaczonych do prywatyzacji wprowadzenie zasady tworzenia pakietu socjalnego przy udziale NSZZ „Solidarność”.
2. Uważne śledzenie problemu równego traktowania podmiotów gospodarczych celem ograniczenia na tym polu korupcji i innych patologii. Ujawnianie wszelkich form nieuczciwej konkurencji i praktyk monopolistycznych.

3. Popieranie wszelkich ulg budowlanych, podatkowych i innych ułatwiających uzyskanie własnego mieszkania.

IV. Zabezpieczenia społeczne

Praca jest podstawowym źródłem utrzymania pracowników i ich rodzin. Zdarza się jednak, że z przyczyn niezależnych od pracownika (także z przyczyn losowych) wykonywanie czynności zawodowych okresowo lub w sposób trwały staje się niemożliwe. Związek wspiera i inspiruje te działania, które zapewnią godziwe utrzymanie pracownikom i ich rodzinom w tym trudnym czasie. W tym obszarze Związek realizował będzie następujące inicjatywy:

1. Wspieranie działań prowadzących do rehabilitacji zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych.
2. Podjęcie starań o upowszechnienie wprowadzania w zakładach pracy pracowniczych programów emerytalnych.
3. Działania zmierzające do przywrócenia kobietom na urloпах macierzyńskich i wychowawczych opłacania składki emerytalnej ze środków budżetowych.

V. BHP

NSZZ „Solidarność” zwraca szczególną uwagę na bezpieczeństwo wykonywanej pracy. Ograniczenie i wyeliminowanie wypadków przy pracy jest możliwe tylko w wyniku współdziałania zakładowych i międzyzakładowych organizacji związkowych, Społecznych Inspektorów Pracy, Państwowej Inspekcji Pracy oraz samych pracodawców. W tym obszarze będziemy podejmować następujące zadania:

1. Kontynuacja współpracy z Państwową Inspekcją Pracy na poziomie regionalnym i zakładowym oraz wsparcie dla skuteczniejszego wykonywania jej zaleceń.
2. Organizowanie i wspomaganie specjalistycznych szkoleń z zakresu BHP w szczególności dla społecznych inspektorów pracy.
3. Organizowanie pomocy dla członków Związku, ofiar wypadków przy pracy i osób cierpiących na choroby zawodowe.

VI. Partnerstwo i dialog społeczny w Wielkopolsce

Uważamy, że dialog społeczny jest takim samym fundamentem demokratycznego państwa, jak wolne wybory do sejmu, senatu i samorządu terytorialnego. Opowiadamy się za partnerskim modelem dialogu naszego Związku z przedstawicielami władzy państwowej i samorządowej wszystkich szczebli oraz z pracodawcami. Celem tego dialogu jest prezentowanie naszego stanowiska w najpilniejszych sprawach pracowniczych i społecznych dotyczących naszego regionu. Aby zapewnić właściwą przestrzeń dialogu podejmujemy następujące zadania:

1. Promowanie w miejscu pracy dialogu pracodawca – pracownicy poprzez organizowanie szkoleń dla przedstawicieli zakładowych i międzyzakładowych organizacji oraz udzielanie tym jednostkom przez Zarząd Regionu pomocy prawnej.
2. Pomoc zakładowym organizacjom w negocjacjach z pracodawcą, w tym w szczególności dotyczących zawierania zakładowych i ponadzakładowych układów zbiorowych pracy.
3. Powołanie regionalnego związkowego forum dialogu społecznego pod patronatem Zarządu Regionu Wielkopolska NSZZ „Solidarność”; miejsca dyskusji nad regionalnymi i ponad regionalnymi problemami artykułowanymi przez nasz Związek z przedstawicielami władz wojewódzkich i samorządowych, euro deputowanymi PE, senatorami i posłami sejmiku RP, posłami sejmiku wojewódzkiego, radnymi miast, gmin i powiatów Wielkopolski itp., również z pracodawcami i przedstawicielami pracodawców.

VII. Wspieranie inicjatyw ustawodawczych i prawnych (obszary I-V)

Dla realizacji wyżej wymienionych celów Związek będzie wspierał i inspirował właściwe zmiany w ustawodawstwie. Cel ten realizowany będzie poprzez wspieranie przez naszych przedstawicieli w krajowych władzach Związku, inicjatyw ustawodawczych Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, wspieranie jej działań Komisji Krajowej zmierzających do zawarcia Umowy Społecznej z rządem RP, oraz poprzez wykorzystanie regionalnego związkowego forum dialogu społecznego, jako płaszczyzny umożliwiającej prezentację stanowiska związkowego, wpływanie na działanie demokratycznie wybranych przedstawicieli naszego regionu w pracach parlamentu krajowego i europejskiego, polskiego rządu i samorządów.

Poniżej wyszczególnione są najistotniejsze akty prawne, których uchwalenie lub nowelizacja pozwoli na rozwiązanie wymienionych wyżej problemów pracowniczych:

1. Rozszerzenie w ustawie o związkach zawodowych i w ustawie o sporach zbiorowych pojęcia sporu zbiorowego o możliwość prowadzenia sporu dotyczącego zwalniania pracowników.
2. Wprowadzenie do ustawy o związkach zawodowych obowiązku współdziałania pracodawcy, związków zawodowych i samorządu terytorialnego przy zwolnieniach grupowych.
3. Nowelizację prawa podatkowego w kierunku traktowania niewypłacania przez pracodawcę wynagrodzenia jak przestępstwa podatkowego.
4. Ustawowe przywrócenie emerytur pomostowych dla wszystkich zawodów.

5. Nowelizację kodeksu pracy w kierunku ograniczenia zawierania umów na czas określony w wymiarze przekraczającym okres 12 miesięcy, zaostrzenia sankcji wobec pracodawcy za nieterminowe wypłacanie wynagrodzeń, ograniczenia możliwości pracy w święta państwowe i kościelne. Wprowadzenie obowiązkowego dodatku do wynagrodzenia za każdą pracę wykonywaną w święta kościelne i państwowe oraz niedziele bez względu na otrzymanie w zamian dnia wolnego lub wynagrodzenia godziny nadliczbowe.
6. Ustawowe przywrócenie kobietom na urloпах macierzyńskich i wychowawczych opłacania składki emerytalnej ze środków budżetowych.
7. Ustawowe zagwarantowanie konsultacji z zakładową organizacją związkową zamiaru rozwiązania umów o pracę zawartych na czas określony bez względu na przynależność związkową.

VIII. Działalność na międzynarodowym forum związkowym

Zarówno proces globalizacji, jak też charakter, zakres i forma prowadzonej działalności gospodarczej firm czy koncernów międzynarodowych wyznacza nowe zadania dla europejskich i światowych central związkowych w zakresie szeroko rozumianych spraw pracowniczych. Przynależność Polski do Unii Europejskiej stwarza możliwości uczestnictwa NSZZ „Solidarność” w dialogu społecznym na szczeblu międzynarodowym, szczególnie zaś europejskim.

Dla realizacji zadań konieczna jest aktywność władz NSZZ „Solidarność Regionu Wielkopolska – szczególnie Zarządu Regionu - w następujących obszarach:

1. współpracy międzynarodowej z innymi centralami związkowymi szczebla regionalnego,
2. wymiany doświadczeń związkowych oraz budowaniu wzajemnych relacji, szczególnie wśród młodych związkowców,
3. udziału Związku w charakterze partnera w projektach międzynarodowych finansowanych ze środków unijnych,
4. tworzeniu międzynarodowych konferencji (paneli dyskusyjnych) dotyczących istotnych spraw społecznych, pracowniczych i związkowych,
5. tworzeniu programów unijnych (wykorzystując np. przyznane Wielkopolsce środki na lata 2007 – 2013 z programu Kapitał Ludzki), które wpisują się w aktualną problematykę społeczną i pracowniczą regionu, kraju i Europy,
6. budowaniu wspólnej międzynarodowej reprezentacji, opartej o współpracę międzyregionalną central związkowych, mającej na celu obronę podstawowych interesów pracowniczych,

7. monitorowaniu i przeciwdziałaniu patologiom, czy niepokojącym zjawiskom w obszarze prawa pracy, warunków i bezpieczeństwa pracy w wymiarze europejskim.

IX. Sprawy wewnętrzzwiązkowe

Demokratycznie wybrane władze Regionu na kadencję 2006-2010 będą kontynuowały i doskonaliły dotychczasowe działania zmierzające do skutecznego i sprawnego działania Związku w Polsce, w naszym regionie i w zakładach pracy. Podejmowane też będą nowe działania i inicjatywy dla realizacji tego celu.

1. Obecność Związku wśród pracowników.

Związek traktuje to zadanie priorytetowo pragnąc skutecznie walczyć o prawa pracownicze poprzez reprezentację swoich członków wobec pracodawcy. Aby zapewnić skuteczną reprezentację, najważniejsze znaczenie ma jak najliczniejsza rzesza członków w organizacjach zakładowych. Chcąc sprawić by liczba pracowników należących do NSZZ „Solidarność” była znacząco wyższa niż obecnie, prowadzona będzie promocja i informacja dotycząca naszej działalności. Kontynuowane będą wysiłki reaktywowania działalności związkowej w tych zakładach, w których ta działalność z różnych względów zamarła oraz podjęcie się działania przy współudziale komisji zakładowych zmierzające do zwiększenia liczby członków Związku w tych zakładach pracy, które są objęte działalnością związkową. Przeprowadzone zostaną szkolenia dla przedstawicieli komisji zakładowych, których efektem będzie skutecznie pozyskiwanie nowych członków. Nieustannie prowadzona będzie akcja tworzenia organizacji w firmach, w których naszego Związku nie ma.

2. Kształtowanie pozytywnego wizerunku Związku.

Obserwujemy niepokojące zjawisko, iż przy zachowaniu wszelkich pozorów wolności organizowania się pracowników, powszechnie spotykamy się z faktyczną niechęcią a nawet walką ze związkami zawodowymi przejawianą przez pracodawców w wielu firmach i zakładach pracy, już na poziomie samego zamiaru założenie organizacji zakładowej. W naszym programie pragniemy zdecydowanie przeciwstawić się złej propagandzie, przedstawiającej w negatywnym świetle działalność związkową. Cyklicznie publikowana będzie „biała księga” adresowana również do pracodawców, w której przedstawione zostaną zakłady pracy przychylne związkom zawodowym, w których występują pozytywne dla całej firmy zjawiska, w równej mierze dla pracowników jak i dla pracodawców.

3. Zwiększenie efektywności funkcjonowania Związku.

Dla zrealizowania celów stojących przed Związkiem w Regionie Wielkopolska niezbędne jest:

- przyjęcie priorytetu prowadzenia działań w kierunku rozwoju Związku. Silny Związek to Związek liczny, którego wszyscy członkowie aktywnie wspierają działania wybranych władz,
- zwiększenie dyscypliny w realizacji wspólnych akcji organizowanych przez Związek – więcej solidarności w Solidarności,
- zwiększenie liczby szkoleń przeznaczonych dla władz podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, ale również dla członków nie sprawujących funkcji związkowych,
- polepszenie systemu kontaktowania się poszczególnych jednostek organizacyjnych, a co za tym idzie przepływu informacji wewnątrzwiązkowej,
- wprowadzenie nowego systemu cyklicznych spotkań przedstawicieli zakładowych i międzyzakładowych organizacji z władzami Związku w Regionie,
- promowanie Związku w mediach lokalnych, informowanie o historii, osiągnięciach i zadaniach Związku skierowane szczególnie do osób młodych.